ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА СЪДА (седми състав)

19 май 2009 година *

По дело C-166/08

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от Amtsgericht Büdingen (Германия) с акт от 10 април 2008 г., постъпил в Съда на 18 април 2008 г., в рамките на наказателно производство срещу

Guido Weber

СЪДЪТ (седми състав),

състоящ се от: г-н A. Ó Caoimh, председател на състав, г-н U. Lõhmus (докладчик) и г-н Ал. Арабаджиев, съдии,

* Език на производството: немски.

генерален адвокат: г-н J. Mazák,
секретар: г-н R. Grass,

след като Съдът реши, че следва да се произнесе с мотивирано определение на основание член 104, параграф 3, първа алинея от своя процедурен правилник,

след изслушване на генералния адвокат,

постанови настоящото

Определение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 7, параграф 1, втора алинея от Директива 89/397/ЕИО от Съвета от 14 юни 1989 година относно официалния контрол върху храните (ОВ L 186, стр. 23).

2 Запитването е отправено в рамките на наказателно производство, образувано срещу г-н Weber, управител на Routhier Weber GmbH (наричано по-нататък „Routhier Weber"), който е обвинен за пускането в продажба на храна със заблуждаващо означение.

Правна уредба

Общностна правна уредба

Контрол върху храните

3 До 31 декември 2005 г. официалният контрол върху храните е уреден с Директива 89/397.

4 По смисъла на тринадесето съображение от тази директива:

„като се има предвид, че макар, от една страна, да не е целесъобразно на предприятията да се признае правото да се противопоставят на контрола, от друга страна, следва да бъдат защитени техните законни права, и по-конкретно правото на производствена тайна и правото на обжалване“. [неофициален превод]

5 Член 4 от посочената директива гласи:

„1. Контролът се осъществява:

а) редовно,

б) при съмнение за несъответствие.

2. Контролът се извършва по начин, който съответства на преследваната цел.

3. Той обхваща всички етапи на производство, изготвяне, внос в Общността, обработване, съхраняване, транспорт, разпространение и търговия.

[…]“ [неофициален превод]

6 По смисъла на член 5 от Директива 89/397:

„Контролът обхваща една или няколко от следните дейности съгласно условията, посочени в членове 6—9, и в зависимост от предвидените изследвания:

1) инспекция,

2) вземане на проби и анализ,

[…]“ [неофициален превод]

7 Съгласно член 6 от тази директива:

„1. На инспекция подлежат:

[…]

г) крайните продукти;

[…]

з) етикетирането и представянето на храните;

[…]“ [неофициален превод]

8 Член 7 от посочената директива има следното съдържание:

„1. За целите на анализа могат да бъдат вземани проби от продуктите, посочени в член 6, параграф 1, букви б)—е).

Държавите членки приемат необходимите разпоредби, за да осигурят възможност на данъчнозадължените лица да получат евентуално второ експертно становище.

2. Анализите се извършват от официални лаборатории.

Държавите членки могат да оправомощават и други лаборатории да извършват тези анализи“. [неофициален превод]

9 В член 10 от същата директива е предвидено:

„Когато служителите, извършващи контрол, установят или имат съмнение за наличието на нередовност, те вземат необходимите мерки“. [неофициален превод]

10 Член 12 от Директива 89/397 гласи:

„1. Държавите членки вземат мерките, които са необходими, за да се осигури на засегнатите от контрола физически и юридически лица право на обжалване на мерките, приети от компетентния орган при упражняването на контрола.

[…]“ [неофициален превод]

Означението за произход „feta“

11 В общностното право думата „feta“ е предмет на защита в качеството ѝ на наименование за произход. По силата на Регламент (ЕО) № 1829/2002 на Комисията от 14 октомври 2002 година за изменение на приложението към Регламент (ЕО) № 1107/96 относно означението „Feta“ (ОВ L 277, стр. 10; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 44, стр. 214) то е вписано в регистъра, предвиден в член 6, параграф 3 от Регламент (ЕИО)

№ 2081/92 на Съвета от 14 юли 1992 година относно закрилата на географски указания и наименования за произход на земеделски продукти и храни (ОВ L 208, стр. 1).

12 По силата на член 4 от Регламент № 2081/92:

„1. За да отговаря на изискванията за защитено наименование за произход (ЗНП) или защитено географско указание (ЗГУ), земеделският или хранителен продукт следва да съответства на определена продуктова спецификация.

2. Продуктовата спецификация включва поне:

[…]

б) описание на земеделския или хранителен продукт, включително на суровините, ако това е приложимо, и основните физични, химични, микробиологични или органолептични характеристики на продукта или храната;

[…]“ [неофициален превод]

Национална правна уредба

13 Член 11, озаглавен „Разпоредби за защита срещу измамите“, от Кодекса за храните, стоките за ежедневно потребление и фуражите (Lebensmittel- Bedarfsgegenstände- und Futtermittelgesetzbuch) в редакцията му, приложима по главното производство (наричан по-нататък „LFGB“), гласи следното:

„1) Забранява се пускането в продажба по занятие на храни със заблуждаващо означение или заблуждаващи указания, тяхното представяне или рекламирането им общо или конкретно посредством заблуждаващи начини на представяне или други заблуждаващи изявления. Налице е измама по-конкретно:

1. когато по отношение на дадена храна се използват означения, указания, начини на представяне, описания или други изявления, които могат да въведат в заблуждение относно нейните характеристики, и по-конкретно относно вида, качеството, състава, количеството, срока на съхранение, произхода, мястото, откъдето идва, или начина на изготвяне или получаване;

[….]“

14 Съгласно член 43 от LFGB, озаглавен „Вземане на проби“:

„1) Служителите, извършващи контрол, и в спешни случаи полицейските служители имат право срещу разписка да изискват или да вземат избраните от тях за целите на проверката проби. Освен ако разпоредбите от правилниците за прилагане, приети въз основа на настоящия закон, не предвиждат друго, част от пробата или — когато посочената проба е неделима или не може да бъде разделена на еднакви съставни части, без да се засегне целта на проверката — втора проба, която е от същото естество и е произведена от същия производител като първата, се оставя на място за съхранение. Производителят може да откаже съхраняването ѝ.

2) Оставените на съхранение проби официално се съхраняват под ключ или се запечатват. Върху тях се отбелязват датата, на която са взети, и датата, след която системата за заключване ще се счита за премахната, а печатите — снети.

3) Лицето, на което пробата е оставена за съхранение, но което не е неин производител, трябва да я складира и съхранява по подходящ начин и при поискване на производителя и на негов риск и разноски да я изпрати за анализ на частен експерт, определен от производителя и получил одобрение съгласно разпоредбите, приложими в областта на безопасността на храните

[….]“.

15 Членове 59 и 60 от LFGB предвиждат налагането на наказателни санкции и административни глоби. Член 59 от LFGB гласи:

„1) Налага се наказание лишаване от свобода до една година или глоба

[…]

7. на лице, което пуска в продажба храна със заблуждаващо означение или заблуждаващи указания или представяне, или което осигурява рекламирането посредством заблуждаващи начини на представяне или други заблуждаващи изявления в нарушение на член 11, параграф 1, първо изречение […]

[….]“.

Спорът по главното производство и преюдициалният въпрос

16 На 2 ноември 2005 г. Amt für Veterinärwesen und Lebensmittelüberwachung (Ветеринарен орган за контрол върху храните), Vechta (Германия), взема проба от храна в обект за търговия на дребно, попадащ в обхвата на неговата териториална компетентност. Върху опаковката на продукта е поставено означението „Fresca

d'Oro, Feta — original griechischer Schafskäse — aus Schaf- und Ziegenmilch in Salzlake gereift" (Feta Fresca d'Oro — истинско гръцко саламурено овче сирене на основата на овче и козе мляко).

17 Разглежданият в главното производство продукт е внесен от Гърция в Германия от Routhier Weber. След това той е доставен в съответния магазин от два посредника, а именно „ZHG Offenburg" и „Zentrale Gronau".

18 По силата на член 1 от гръцкото министерско постановление № 313 025 от 11 януари 1994 г. относно признаването на защитеното наименование за произход (ЗНП) на сиренето „feta", наименованието „feta" е признато като защитено наименование за произход за бялото саламурено сирене, което традиционно се произвежда в Гърция, и по-конкретно в посочените в параграф 2 от този член райони, от овче мляко или от смес на последното с козе мляко.

19 Lebensmittelinstitut Braunschweig (Лаборатория за анализ на храните, Brunswick) към Niedersächsisches Landesamt für Verbraucherschutz und Lebensmittelsicherheit (Регионален орган за защита на потребителите и безопасност на храните, Долна Саксония) извършва анализ на разглежданата в главното производство проба и заключава, че същата има 21 % (± 2 %) съдържание на краве мляко. Границата на откриване е 3 %. Ето защо лабораторията определя като заблуждаващо по смисъла на член 11, параграф 1, точка 1 от LFGB посоченото по-горе означение и подава жалба.

20 При вземането на пробата, разглеждана в главното производство, втора проба е оставена за съхранение в хладилния склад на магазина, откъдето е взета първата проба. Нито производителят на разглеждания в главното производство продукт, нито ZHG Offenburg са уведомени за вземането на тази проба и за оставянето на съхранение на втора проба.

21 Дружеството Routhier Weber, което не е посочено върху етикета на разглеждания в главното производство продукт, също не е уведомено за вземането на посочената проба или за съществуването на втората проба. То за първи път узнава за анализа на разглежданата в главното производство проба на 21 март 2006 г., т.е. приблизително три месеца след изтичането на срока за съхранение на посочения продукт. Представянето на второ експертно становище следователно вече не е било възможно.

22 На 22 декември 2006 г. Staatsanwaltschaft Gießen (прокуратурата в Gießen) обвинява управителя на Routhier Weber, г-н Weber, че е пуснал в продажба храна със заблуждаващо означение в нарушение на член 11, параграф 1, първо изречение от LFGB и иска образуването на наказателно производство.

23 В рамките на това производство запитващият съд си поставя въпроса дали подсъдимият, който е пуснал в продажба разглеждания в главното производство продукт, може да се счита за данъчнозадължено лице по смисъла на член 7 от Директива 89/397, което при утвърдителен отговор би означавало, че той е имал право да поиска анализ на втората проба, за да може да получи второ експертно становище.

24 При тези условия Amtsgericht Büdingen решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Трябва ли понятието „данъчнозадължени лица“, което се съдържа в член 7, параграф 1, втора алинея от Директива 89/397 […], да се тълкува в смисъл, че се отнася не само до производителя, но и до всяко лице, което пуска в продажба разглежданата храна, доколкото спрямо него е възможно да бъде образувано административно или наказателно производство поради състоянието на тази храна или нейния етикет?“

По преюдициалния въпрос

25 Съгласно член 104, параграф 3, първа алинея от Процедурния правилник, когато отговорът на определен преюдициален въпрос се налага недвусмислено от съдебната практика, Съдът, след изслушване на генералния адвокат, може по всяко време да се произнесе с мотивирано определение, с което препраща към съответната съдебна практика.

26 Тази разпоредба следва да се приложи по настоящото дело.

27 С въпроса си запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 7, параграф 1, втора алинея от Директива 89/397 трябва да се тълкува в смисъл, че за „данъчнозадължено лице“ по смисъла на тази разпоредба следва да се счита дружество, което внася, а впоследствие пуска в продажба хранителен продукт, и спрямо управителя на което може въз основа на анализа на пробите от този продукт, взети в обект за търговия на дребно, да се образува административно или наказателно производство поради състоянието на посочения продукт или неговия етикет.

28 В това отношение като начало следва да се отбележи, че от самия текст на посочената разпоредба следва, че всяка държава членка е длъжна да предостави на съответния оператор право на второ експертно становище (Решение от 10 април 2003 г. по дело Steffensen, C-276/01, Recueil, стр. I-3735, точка 42).

29 В настоящия случай от точки 21 и 22 от настоящото определение следва, от една страна, че дружеството Routhier Weber не е уведомено за вземането на разглежданата в главното производство проба, нито за съществуването на

втората проба, и от друга страна, че в резултат на тези контролни мерки управителят на това дружество е обвинен, че е пуснал в продажба хранителен продукт със заблуждаващо означение.

30 Съдът обаче вече е постановил, че целта на второто експертно становище е да защити законните права на операторите, и по-конкретно тяхното право на обжалване на мерките, взети при упражняването на контрол (Решение по дело Steffensen, посочено по-горе, точка 48).

31 Следователно в положение като това по главното производство, когато е образувано наказателно производство срещу лице в качеството му на управител на дружество — вносител на определен хранителен продукт, въз основа на резултатите от анализите на пробите от този продукт, взети в обект на търговец на дребно, посоченото дружество трябва да се счита за данъчнозадължено лице по смисъла на член 7, параграф 1, втора алинея от Директива 89/397 (вж. по аналогия Решение по дело Steffensen, посочено по-горе, точка 49).

32 Вярно е, че за разлика от фактите по делото, по което е постановено решението Steffensen, посочено по-горе, главното производство е наказателно, а не административно и не е образувано по „жалба“, подадена пред дадена юрисдикция, а чрез пряко сезиране на съда в резултат на обвинение, повдигнато от прокуратурата. Все пак, макар да изглежда, че член 10 от Директива 89/397 преди всичко се отнася до мерки с административен характер, от посоченото съдебно решение следва, както подчертава Комисията, че държавите членки предприемат действия в рамките на тази директива и когато следят за съблюдаването на правната уредба относно храните чрез мерки с наказателен характер. Правото на защита обаче, което е закрепено в член 7, параграф 1, втора алинея от посочената директива, е от особена важност в рамките на наказателното производство.

33 От друга страна, обстоятелството, че по главното производство вносителят не е посочен върху етикета на разглеждания продукт не трябва да бъде пречка за упражняване на правото на второ становище. Всъщност от член 4, параграф 3 от Директива 89/397 и от съдържащото се в него изброяване на различните етапи на

осъществявания контрол следва, че административната и/или наказателната мярка може да засегне множество лица извън посочените върху етикета съгласно общностната правна уредба относно храните.

34 С оглед на горното на въпроса следва да се отговори, че член 7, параграф 1, втора алинея от Директива 89/397 трябва да се тълкува в смисъл, че за „данъчнозадължено лице“ по смисъла на тази разпоредба трябва да се счита дружество, което внася, а впоследствие пуска в продажба хранителен продукт, и спрямо управителя на което може въз основа на анализа на пробите от този продукт, взети в обект за търговия на дребно, да се образува административно или наказателно производство поради състоянието на посочения продукт или неговия етикет.

По съдебните разноски

35 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (седми състав) реши:

Член 7, параграф 1, втора алинея от Директива 89/397/ЕИО на Съвета от 14 юни 1989 година относно официалния контрол върху храните трябва да се тълкува в смисъл, че за „данъчнозадължено лице“ по смисъла на тази

разпоредба трябва да се счита дружество, което внася, а впоследствие пуска в продажба хранителен продукт, и спрямо управителя на което може въз основа на анализа на пробите от този продукт, взети в обект за търговия на дребно, да се образува административно или наказателно производство поради състоянието на посочения продукт или неговия етикет.

Подписи